

Dan: Denne Sag er jo tidligere saa udførlig gennemdrøftet, at jeg ingenlunde skal udstrække Forhandlingerne længe, men da disse dog nu engang ere reiste, maatte det maastee være mig tilladt at udtale et Par Ord. Naar man oftere er i den ubehagelige Nødvendighed at maatte enten heelt eller deelvis udtale sig imod de Lovforslag, som komme fra Regjeringen, saa er det meget behageligt, at man ogsaa engang imellem kan komme til at sige Regjeringen sin Tak og sin Anerkjendelse, og da jeg nu netop er i dette Tilfælde for Debliffet med Hensyn til det foreliggende Lovforslag, saa kan jeg ikke Andet end gribe Leiligheden til at udtale min Erkjendtlighed for det gode Lovforslag, som her foreligger. Efter mit Skjøn er det meget godt haade med Hensyn til Indholdet og Formen. Nu kan der jo være Spørgsmaal om, hvorledes man skal stille sig til Lovforslaget med Hensyn til det brændende Spørgsmaal i § 38 om Præsternes Stilling til Børnepligten. Heller ikke i dette Stykke skal jeg fremkomme med nogen lang Udtalelse, fordi dette Punkt jo tidligere er blevet saa gennemdrøftet, at der ikke kan siges noget Nyt om det; kun skal jeg tillade mig ganske kort at bemærke, at det forekommer mig mærkeligt, at man vil vedtage en Bestemmelse, saaledes som den nu er optagen, der gaaer ud paa en saadan deelvis Optagelse af en Grundføtning; thi hvad er det dog, man egentlig har villet gjøre med Hensyn til Præsterne? Det er jo, at man under Henvisning til, eller jeg tør maastee endog kalde det under Paaskud af Folkstemningen, har villet ligesom hæve Præstestanden op over den øvrige Befolkning, villet omgive den med en Ukrænkeligheds glorie og tildele den en fritagelse, som Andre ikke skulde nyde godt af; man har havt for Die, at det kunde være stødende for Folkets Bevidsthed, at see Præsterne under Baaben; men denne Hensigt opnaaer man dog alligevel ikke tilfulde, saaledes som Lovforslaget foreligger. Præsten kan jo, saaledes som Bestemmelsen nu er affattet, dog komme til at gaae i Krig og høre Baaben, og naar man altsaa ikke fuldstændig kan opnaae det, man egentlig har paaستاet at ville tilfigte,

saa seer jeg egentlig ikke nogen rigtig god Mening i den her omhandlede Bestemmelse. Der udtales i Anmærkningerne, som ledsage Lovforslaget, at det vilde være af særdeles Vigtighed, at der er den næsteste Overensstemmelse imellem de for Hærens og Søværnets Ordning og de for Mandskabets Udskrivning og Indkaldelse til Tjeneste gjældende Bestemmelser. Heri er jeg fuldstændig enig, og det falder mig derfor ind, at jeg ogsaa maa gjøre en Bemærkning i denne Retning, fordi det forekommer mig, at den Grundføtning, der her er udtalt, lider et temmelig stort Brud i en af Lovforslagets Paragraffer, nemlig § 34, idet her er optaget en Bestemmelse, som gaaer ud paa, at de Søværnepligtige indtil 25 Aars Alderen kun i eet Aar skulle kunne blive fritagne for Indkaldelse, og at der ikke kan meddeles Noget en saadan Udsættelse mere end een Gang. Naar man nu veed, at der ifølge Lovens Bestemmelser er indrømmet de Landværnepligtige den Ret at kunne faae Udsættelse med Børnepligten til det 25de Aars Lægsdrullealder, saa forekommer det mig virkelig, at de Søværnepligtige i dette Stykke ere stillede meget strengt i Forhold til de Landværnepligtige, og dersom der nu overhovedet skal være Tale om at gaae ind paa Forandringer i Loven, saa mener jeg, at dette er et af de Punkter, som der i Særdeleshed kunde være Tale om at faae Forandring i. Jeg skal dog tilføie, at jeg ingenlunde sætter saa stor Priis paa at faae de af mig antydede Stykker forandrede i Loven, at jeg af den Grund just skulde nægte Loven min Stemme. Jeg vil være med til Forsøg paa at gjøre Forandringer i disse Retninger, og jeg troer, jeg skal kunne følge disse Forsøg paa ethvert Trin af Forhandlingerne, men jeg vil indestaee for, at jeg, hvis disse Forsøg skulde glippe, vil modsætte mig Loven, da jeg sætter saa stor Priis paa denne Lov og dens snarlige Vedtagelse, at jeg saare nødig bekvemmer mig til at stemme imod Loven. Der er i Lovforslaget et Par smaa Bestemmelser med Hensyn til Bornholm, som jeg vel næsten nødes til at udtale mig ganske kort om. Det er jo bekendt, at Bornholm er blevet stillet saaledes, at det